מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לחזק ידע כללי על ישראל והעולם בדרך חווייתית
- לתרגל חשיבה לוגית, שברים ואחוזים דרך חידות מהחיים
- לפתח אוצר מילים ויכולת פענוח רמזים מטאפוריים
- לעודד עבודת צוות, ניסוח נימוקים ובניית חידות מקוריות

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • ידע כללי: ישראל והעולם – שאלות פתיחה

1. א – הכנרת
2. ג – ים המלח
3. ג – הנגב

חלק ב' – פרק 1 • ידע כללי: ישראל והעולם – השלמת מילים

1. אסתר
2. זיתים

חלק ג' – פרק 1 • ידע כללי: ישראל והעולם – הסבר והבנה

חלק ד' – פרק 2 • חידות היגיון, שברים ואחוזים – היכרות עם סוגי החידות

1. א – פרות ותרנגולות בלבד
2. ג – 4

חלק ה' – פרק 2 • חידות היגיון, שברים ואחוזים – תרגול יישומי

1. 12
2. 2
3. 12

חלק ו' – פרק 2 • חידות היגיון, שברים ואחוזים – פתרון מלא וחשיבה

חלק ז' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – הכרות עם המשחקים

1. ב – לפענח רמזים מטאפוריים ולנחש למה הם מתכוונים
2. ב – למצוא מילה אחת שמקשרת בין כמה רמזים
3. ג – כמה אותיות יש במילה המשותפת

חלק ח' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – פענוח חידות

1. מפה
2. קשר

חלק ט' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – יצירה והסבר

1. ג (ביטוי עם שתי משמעויות אפשריות)
2. א (תיאור של מקום, נהר או מדבר)
3. ד (תיאור של מנהיג או ערך חברתי)
4. ב (תיאור של התמודדות או פתרון בעיה)

חלק י' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – כתיבה עצמית

חלק י"א – פרק 4 • גלו את המקום וחדר בריחה – היכרות עם המשחקים

1. א – לפענח רמזים בתמונות ובמשבצות ולגלות איזה מקום מתואר
2. א – סיפור קצר עם כמה שלבים, ובכל שלב מפענחים ספרה לקוד

חלק י"ב – פרק 4 • חדר בריחה ומקומות – עובדות

1. נכון – המשבצות עוזרות לדעת את אורך שם המקום לפני הניחוש
2. לא נכון – יש שלושה חדרי בריחה שונים: רכבת, קרוואן במדבר וחדר הדינוזאורים

חלק י"ג – פרק 4 • פענוח ושיוך רמזים

1. מדבר

חלק י"ד – פרק 4 • התאמת רמזים למקומות

- 1 – ב (המים כל כך מלוחים שאפשר לצוף בהם בקלות)
- 2 – א (אגם המים המתוקים הגדול בישראל, בצפון הארץ)
- 3 – ד (מדבר גדול שמשתרע בדרום הארץ)
- 4 – ג (עיר עם חומות עתיקות, מקום קדוש ומרכז שלטוני)

חלק ט"ו – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – היכרות עם מבנה החידות

1. א – ארבע אפשרויות תשובה
2. א – כמה אותיות יש במילה המשותפת

חלק ט"ז – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – התאמה ושימוש במבנה הנכון

1. רגליים
2. רמז

חלק י"ז – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – התאמת סוגי חידות

- 1 – ב (שאלה עם ארבע תשובות אפשריות על הארץ)
- 2 – ד (רמזים שמחברים אותם למילה אחת)
- 3 – א (חידת היגיון או חשבון עם פתרון מודרך)
- 4 – ג (רמזים בתמונות ומשבצות לאותיות)

חלק י"ח – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – בודקים מבנה תקין

חלק י"ט – חזרה מסכמת – ידע כללי ומשחקי חשיבה

1. א – הכנרת
2. ב – הנגב
3. ב – נילוס

חלק כ' – חזרה מסכמת – יוצרים ומסבירים

1. חידה עם 3 רמזים הגיוניים שמובילים בהדרגה לתשובה ברורה אחת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- יש זיהוי אישי של נקודות חוזק וקושי, לא רק 'הכול קל/קשה'
- יש ניסוח הגיוני קצר שמסביר את התשובה, לא רק חזרה על המילה הנכונה
- יש עובדה אחת ברורה ומדויקת שנלמדה, לא ניחוש כללי

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לפי מפגשים: פרק אחד או שניים בכל שיעור, כך שחמשת הפרקים יתפרסו על פני כמה שיעורים
- לתלמידים מתקשים אפשר לאפשר שימוש ברמזים הכתובים בחוברת לפני מעבר לתשובה, ולתלמידים מתקדמים לבקש גם לנמק מדוע תשובות אחרות שגויות
- בפרק ההיגיון והאחוזים כדאי לעודד כתיבה מסודרת של דרך הפתרון, לא רק סימון התשובה הנכונה
- בפרק האחרון אפשר לארגן החלפת חידות בין זוגות או קבוצות, כך שכל תלמיד/ה פותר/ת חידה שחבר/ה כתב/ה

חוברת תרגול – חידות וטריוויה: משחקי חשיבה לכיתה

חידות וטריוויה – משחקי חשיבה לכיתה

חט״ב · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – ידע כללי: ישראל והעולם
2. פרק 2 – חידות היגיון, שברים ואחוזים
3. פרק 3 – מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון
4. פרק 4 – גלו את המקום וחדר בריחה
5. פרק 5 – מייצרים חידות בעצמנו

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – חידות וטריוויה: משחקי חשיבה לכיתה

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל פרק תמצאו חידות וטריוויה מאותו סוג שמופיע באתר – פתרו לבד או בזוגות, ונסו לכתוב גם את הדרך ולא רק את התשובה הסופית. בפרק האחרון תתבקשו להמציא חידות בעצמכם, בעזרת מה שלמדתם.

בנק מילים: רמז | רגליים | 12 | מפה | 2 | מדבר | אסתר | זיתים | 12 | קשר

1 חלק א' – פרק 1 • ידע כללי: ישראל והעולם – שאלות פתיחה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה אגם הוא מקור המים המתוקים הגדול ביותר בישראל?

א) הכנרת ב) ים המלח ג) מפרץ אילת

2. באיזה ים אפשר לצוף בקלות בזכות ריכוז המלח הגבוה?

א) הכנרת ב) הים האדום ג) ים המלח

3. איזה מדבר משתרע בדרום ישראל?

א) סהרה ב) אטקמה ג) הנגב

2 חלק ב' – פרק 1 • ידע כללי: ישראל והעולם – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בחג פורים קוראים את מגילת _____.

2. שמן זית מופק מכתישת _____.

3 חלק ג' – פרק 1 • ידע כללי: ישראל והעולם – הסבר והבנה

ענו בקצרה.

4 חלק ד' – פרק 2 • חידות היגיון, שברים ואחוזים – היכרות עם סוגי החידות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בחידת ראשים ורגליים בחווה, אילו בעלי חיים יש בחווה?

א) פרות ותרנגולות בלבד ב) כבשים וברווזים ג) רק פרות

2. כמה רגליים יש לפרה אחת?

א) 2 ב) 3 ג) 4

5 חלק ה' – פרק 2 • חידות היגיון, שברים ואחוזים – תרגול יישומי

השלימו את המילה החסרה.

1. במקור, עוגת יום ההולדת בחידה נחתכה ל- _____ חתיכות שוות

2. בחווה יש 5 ראשים ו-14 רגליים, ויש בה רק פרות ותרנגולות. מספר הפרות הוא

_____

3. עוגה חולקה ל-16 חתיכות שוות, ואכלו רבע מהעוגה. מספר החתיכות שנשארו הוא

_____

6 חלק ו' – פרק 2 • חידות היגיון, שברים ואחוזים – פתרון מלא וחשיבה

ענו בקצרה.

7 חלק ז' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – הכרות עם המשחקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במשחק 'מה אני?' המשימה של הפותר/ת היא בעיקר:

א) לענות מהר ככל האפשר בלי לחשוב

ב) לפענח רמזים מטאפוריים ולנחש למה הם מתכוונים ג) לצייר את התשובה

2. במשחק 'מה המשותף' מטרת השחקנים היא:

(א) למצוא ארבע תמונות שונות לגמרי

(ב) למצוא מילה אחת שמקשרת בין כמה רמזים (ג) לצייר תמונה חדשה

3. המשבצות שמופיעות במשחק 'מה המשותף' מראות בדרך כלל:

(א) את מספר הקבוצות המשחקות (ב) כמה דקות נשארו למשחק

(ג) כמה אותיות יש במילה המשותפת

8 חלק ח' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – פענוח חידות

השלימו את המילה החסרה.

1. ברמז 'יש בי ערים בלי בתים, יערות בלי עצים וימים בלי טיפת מים' – התשובה היא _____

2. כאשר פותרים חידת 'מה אני?' כדאי קודם לזהות את ה_____ המשותף לכל הרמזים, ולא למהר לנחש

9 חלק ט' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – יצירה והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. רמז מתחום הלשון	___	**א.** תיאור של מקום, נהר או מדבר
2. רמז מתחום הגאוגרפיה	___	**ב.** תיאור של התמודדות או פתרון בעיה
3. רמז מתחום החברה	___	**ג.** ביטוי עם שתי משמעויות אפשריות
4. רמז מתחום החוסן והחשיבה	___	**ד.** תיאור של מנהיג או ערך חברתי

10 חלק י' – פרק 3 • מה אני? ומה המשותף – חשיבה ולשון – כתיבה עצמית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

11 חלק י״א – פרק 4 • גלו את המקום וחדר בריחה – היכרות עם המשחקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המטרה במשחק 'גלו את המקום'?

(א) לפענח רמזים בתמונות ובמשבצות ולגלות איזה מקום מתואר

(ב) לשיר שיר על מקום (ג) לצייר מפה של הארץ

2. מה מיוחד בחדרי הבריחה באתר?

(א) סיפור קצר עם כמה שלבים, ובכל שלב מפענחים ספרה לקוד

(ב) רק שאלה אחת בלי פתרון (ג) משחק כדורגל

12 חלק י״ב – פרק 4 • חדר בריחה ומקומות – עובדות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במשחק 'גלו את המקום' יש משבצות שמראות כמה אותיות יש במילה המבוקשת	☐	☐
2	יש רק חדר בריחה אחד לבחירה באתר	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • פענוח ושיוך רמזים

השלימו את המילה החסרה.

1. חדר הבריחה 'הסוד של הקרוואן במדבר' מתרחש בקרוואן של משפחה בצומת שקט ב _____

14 חלק י״ד – פרק 4 • התאמת רמזים למקומות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ים המלח	___	**א.** אגם המים המתוקים הגדול בישראל, בצפון הארץ

2. הכנרת	___	**ב.** המים כל כך מלוחים שאפשר לצוף בהם בקלות
3. הנגב	___	**ג.** עיר עם חומות עתיקות, מקום קדוש ומרכז שלטוני
4. ירושלים	___	**ד.** מדבר גדול שמשתרע בדרום הארץ

15 חלק ט"ו – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – היכרות עם מבנה החידות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בחידון ששי ישראלי כל שאלה מלווה ב...

(א) ארבע אפשרויות תשובה (ב) שאלה פתוחה בלבד (ג) תמונה בלבד

2. בחידות מה המשותף מה מראות המשבצות הריקות?

(א) כמה אותיות יש במילה המשותפת (ב) את הניקוד של המילה

(ג) את הפתרון המלא מראש

16 חלק ט"ז – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – התאמה ושימוש במבנה הנכון

השלימו את המילה החסרה.

1. בחידה על פרות ותרנגולות בחווה צריך לדעת כמה _____ יש בסך הכול כדי לפתור אותה

2. בכל חידה טובה כדאי שיהיה גם _____ שעוזר למי שנתקע בפתרון

17 חלק י"ז – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – התאמת סוגי חידות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ששי ישראלי	___	**א.** חידת היגיון או חשבון עם פתרון מודרך

2. מה המשותף	___	**ב.** שאלה עם ארבע תשובות אפשריות על הארץ
3. חידה בקטנה	___	**ג.** רמזים בתמונות ומשבצות לאותיות
4. גלו את המקום	___	**ד.** רמזים שמחברים אותם למילה אחת

18 חלק י"ח – פרק 5 • מייצרים חידות בעצמנו – בודקים מבנה תקין

הקיפו את התשובה הנכונה.

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – ידע כללי ומשחקי חשיבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה אגם הוא מקור המים המתוקים הגדול בישראל?

א) הכנרת ב) ים המלח ג) מפרץ אילת

2. איזה מדבר גדול משתרע בדרום הארץ?

א) סהרה ב) הנגב ג) גובי

3. איזה נהר באפריקה נחשב לארוך בעולם?

א) דנובה ב) נילוס ג) ירדן

20 חלק כ' – חזרה מסכמת – יוצרים ומסבירים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו חידה משלכם בסגנון 'מה אני?' עם 3 רמזים על חפץ או מקום לבחירתכם.

כרטיס יציאה

אילו שני סוגי חידות מצאתי הכי קלים לי, ואילו הכי מאתגרים?

האם הצלחתי להסביר במילים שלי למה תשובה מסוימת נכונה, ולא רק לבחור אותה?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀